

2. 2. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Osvětlení v koupelně není jenom o normách

Z pohledu vhodného osvětlení lze koupelnu označit za poněkud rozpolcenou místnost. V některých jejích částech bychom měli striktně dodržovat předepsané normy, jinde naopak máme při volbě vhodného osvětlení volnou ruku.

Vzhledem k tomu, že v koupelně provádíme osobní hygienu, ženy se zde líčí, muži holí, potřebujeme tu osvětlení o značné intenzitě. Na druhou stranu však v „domácí oáze“ také odpočíváme a k relaxaci každý z nás potřebuje naprosto rozdílnou intenzitu světla. Možná jste se dočetli, že večer by osvětlení v koupelně mělo navozovat intimní atmosféru ložnice, ráno zase slunečního dne. Na prahu nového dne údajně také prospívá dát si v koupelně světelný šok o intenzitě 2 000 luxů. Bez zpochybňování uvedených doporučení lze však říct, že intenzitu světla nelze předepsat s přesností jako například užívání léků.

S elektrinou nejsou žerty

Přestože volba umělého osvětlení je do značné míry individuální záležitostí, zajištění bezpečnosti by mělo být ve všech koupelnách povinné. Vzhledem k tomu, že elektrický proud a voda se nesnášejí a koupelna představuje typický „mokrý provoz“, dochází zde k úrazům elektrickým proudem, často bohužel i smrtelným. Z tohoto důvodu je třeba přísně dodržovat daná pravidla pro instalaci elektrických svítidel. Příslušná norma rozděluje koupelnu ve vztahu ke zdroji vody na čtyři ochranná pásma. Určuje, jaká svítidla zde mohou být instalována. „V pásmu 0 a 1 by se nemělo užívat 220voltové svítidlo, protože by nás mohlo zabít. Nejvhodnější je takzvané nízkovoltové osvětlení. To znamená, že máme někde, mimo dosah vody, instalovaný transformátor a k osvětlení používáme 12voltové halogenové žárovky s předním krycím sklem. I když se jich dotknete, nic se vám nestane. Tyto žárovky navíc mají dostatečnou intenzitu - dva až třikrát větší než 220voltová žárovka,“ doporučuje ředitel firmy Luminex Radek Motyka. V zóně 2 musí být svítidla chráněna proti postřiku vodou. V okruhu 3 se po svítdlech nevyžaduje žádná zvláštní ochrana. Lze zde používat jak nízko, tak vysokovoltové žárovky. Pouze u umyvadla bychom měli svítidlo instalovat minimálně 1,8 m nad podlahou, vybavit je krytem zabráňujícím průniku vody. Vnější části svítidla by měly být vyrobeny z izolantu. Ze specializovaných prodejen svítidel byste si neměli odnášet pouze svítidlo, které se vám líbilo, ale i informaci, do které zóny je můžete v koupelně použít.

Abychom dobře viděli

Druhým kritériem při výběru svítidel je jejich funkčnost. K tomu, aby koupelna dobře plnila své prvotní poslání, potřebujeme dostatečné osvětlení. Coby centrální zdroj světla se doporučují vestavná či přisazená svítidla. V posledním období se rovněž hodně využívají různé závěsné a tyčové systémy osvětlení. Z funkčních, ale i estetických důvodů odborníci doporučují použít raději několik slabších zdrojů světla než jeden silnější. Koupelna by měla být rovnoměrně osvětlena, neboť světlo opticky zvětšuje prostor.

Kromě centrálního osvětlení bychom se měli v koupelně soustředit na pracovní plochu, kterou zde představuje zrcadlo. V jeho případě je důležité, aby se světlo od zrcadlové plochy neodráželo, a tak nás neoslňovalo. Svítidla můžeme instalovat vedle zrcadel či nad ně, případně do polic. „Důležité je zvolit dostatečně silný zdroj světla a nepoužívat svítidlo s čirým, ale matným sklem,“ radí Radek Motyka. Vzhledem k tomu, že koupelna představuje zmíněný mokrý provoz, je rovněž důležitá kvalita materiálu, z něhož jsou svítidla vyrobená. Na plechových ušetříme pouze v okamžiku, kdy je kupujeme. Vzhledem k tomu, že začnou brzy podléhat korozi, poznáme, že nešlo o tak výhodnou investici, jak jsme se původně domnívali. Odolnější jsou svítidla vyrobená z kvalitních slitin anebo ze speciálního plastu.

Záleží na vkusu

Pro vzhled svítidel nejsou stanovena žádná speciální pravidla. Přestože u svítidel do koupelny je nejdůležitějším požadavkem účelnost, s níž se pojí jednoduchost, současná nabídka trhu vychází vstříc různě laděnému vkusu. Pokud bychom měli v tomto směru na něco v koupelně brát zřetel, tak je to design sanitárního vybavení, armatur a koupelnového nábytku. Pak již záleží pouze na nás. Radek Motyka k tomu říká: „Při výběru vhodného svítidla do koupelny musíme každopádně dodržet pravidla bezpečnosti. Pak se již ale nemusíme ohlížet na doporučenou intenzitu světla, ale na své pocity, vybereme osvětlení, při kterém nám bude dobře.“

Bezpečně a úsporně

- Pro osvětlení vany, sprchového koutu bychom měli výhradně volit svítidla s nízkým napětím chráněná před vniknutím vody.
- V případě rekonstrukce koupelny se doporučuje předělat elektro-instalaci. Samostatný jistič s proudovým chráničem zabrání úrazu při případném zkratu.
- Jako zdroj světla se v koupelně považují za vhodnější klasické či halogenové žárovky. Možná je však i jejich kombinace se zářivkami.
- Na svítdlech do koupelny bychom neměli šetřit. Ta, která jsou vyrobená z plechu, v „mokrém provozu“ rychle podléhají korozi.
- V koupelně se v roli centrálního zdroje světla lépe osvědčí několik slabších žárovek či zářivek.
- Při instalaci nového osvětlení věnujte rovněž pozornost zásuvkám. Praváci by je měli mít po pravé ruce, leváci po levé. Nejde pouze o usnadnění manipulace, ale především o minimalizaci nebezpečí poškození šňůry.

Celý text článku naleznete [zde](#).